

[Vesterager.]

købing Amt, som jeg kender bedst, hvilken Udstrækning et Amt kan have, og at det vilde være ganske umuligt for en enkelt Mand at komme omkring og sætte sig ind i de forskellige Skoleforhold i et saadant udstrakt Amt. Men dengang erklærede man jo, at det skulde være en Mand inden for Amtet, en Mand, der var i sin Skolegerning, en Mand, der ikke paa nogen Maade kom som Inspetør, men kun kom, naar der blev sendt Bud efter ham, og kom som en Mand, der selv stod i Skolens Gerning og havde Forstaaelse af det daglige Arbejde i Skolen. Nu vil man altsaa bort fra dette, fordi man erkender, at Kredsen er for store, Amtet er for omfattende, og saa opretter man et Slags Kontor, et Slags Departement ude i Amtet, saaledes at der i Virkeligheden der bliver et nyt Kontorstyre i Skolesagerne. Den, der skal staa i Spidsen, skal ikke længere være knyttet til Skolens Gerning, han skal være fuldstændig løsrivet derfra og skal saa varetage de Funktioner, som nu bliver henlagt til ham. Det vil blive et nyt Skud paa det i Forvejen rige og stærkt udviklede bureaukratiske Styre, vi har i vort Samfund ogsaa med Hensyn til Skolen.

Det kan vi fra mit Partis Side ikke give vor Tilslutning til. Vi finder ikke, at det er den Vej, man bør gaa. Og maa jeg føje til, at saa meget Kendskab har jeg til Forholdene fra de Aar, jeg har haft Sæde baade i Lønningsudvalget og i Lønningsraadet, at jeg ved, at selv om man fastsætter Bestemmelser om Lønninger og Tillæg og Tilbehør, saa vil der følge mere efter, det ved vi alle sammen, det vil altid have Evne til at udvide sig, og det vil i Løbet af nogle Aar, som sagt, blive et Slags Skoledepartement ude i Amterne.

Var det en saglig Ordning, man vilde, saa gik man ind i Arbejdet for at finde en mere saglig og ensartet Ordning for vort Skolevæsen, og saa vilde vi gerne gaa ind i en saadan Forhandling. Jeg maa ligesom den ærede foregaaende Taler mene, at naar nu Udvalgsarbejdet begynder, maa der vel være Muligheder for netop at rejse saadanne Spørgsmaal, som kan have sin Betydning ogsaa for os, og som vi gerne vil være med til at finde en Løsning paa. Det er jo ikke blot Spørgsmaalet om Forældreraad, det er ikke blot Amtsskolekonsulentstillingen, som vækker Opmærksomhed ude omkring i Landet. Naar vi nu skal føre den nye Skolelov ud i Livet med alle de mange Opgaver, som kommer

baade til Sogneraadet og til Skolekommissionen, saa er det en Selvfølge, at man vil gerne se et smukt Resultat, et Resultat, som i nogen Maade kan tilfredsstille alle de mange, som paa en eller anden Maade er knyttet til vor Folkeskole.

Jeg skal ikke gentage, hvad det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen nævnte, Spørgsmaalet om Amtsskolekonsulentens Afskedigelse o. s. v., alt dette vil jeg lade ligge og afvente den højtærede Undervisningsministers Svar derpaa. Men det er klart, at vi ønsker ogsaa, naar der nu bliver en helt anden Beføjelse for Amtsskolekonsulenter, at tage Spørgsmaalet op om København og Ansættelse af en Konsulent eller Lærer der, som kunde føre Tilsyn med Kristendomsundervisningen i de københavnske Skoler. Vi vil ogsaa gerne pege paa, at den Valgmaade, som anvendes med Hensyn til Præsterne, er saa meningsløs, saa der ingen Grund er til at opretholde den. Hvis der bliver Ledighed i et Præsteembede, kan, saaledes som Bestemmelsen er formet, den nye Præst ikke vælges til Skolekommissionen, og da der, saa vidt jeg ved, sker Forflytninger for 100—150 Præsteembeders Vedkommende om Aaret, betyder dette, at man er i Stand til at trænge Præsten ud og forhindre, at han i det hele taget kan vælges ind i Skolekommissionen, hvad der dog oprindeligt var Lovens Mening.

Endelig er § 12 i høj Grad uklar. Man kan ikke uden videre udelukke Præstens foresatte fra at gøre sig bekendt med, hvordan han løser sin Opgave. Det er ogsaa et Spørgsmaal, som kan have juridisk Betydning; der kan opstaa Konflikt mellem Lærer og Præst, hvem skal saa afgøre, om Præsten har løst sin Opgave rigtigt, om han er paa den rigtige Side efter Lovens Bestemmelser. Jeg mener, det er aldeles nødvendigt, at Biskoppen ogsaa har Ret til at være med. Det burde i alt Fald klarlægges over for Offentligheden, hvad Meningen med dette er.

Forleden da Bishop Westergaard i Ribe tog sin Afsked, pegede han i et Interview med et Dagblad paa den Uensartethed, som ogsaa jeg flere Gange har peget paa i dette høje Ting, den Uensartethed, der er, naar Biskoppen er Nord for den gamle Grænse, og naar han er Syd for den gamle Grænse. Han fremhævede det mærkelige Forhold, at Syd for den gamle Grænse maatte han komme i Skolen, men Nord for den gamle Grænse maatte han ikke komme. Præsterne i Stiftet Nord for den gamle Grænse havde deres Opgave